

TOELICHTING

KERNCIJFERS WIJKEN EN BUURTEN

Deze toelichting heeft betrekking op de StatLinetabel met buurtcijfers:

- *Kerncijfers wijken en buurten 2014*

Overzicht inhoud van de StatLinetabel; stand per 30 november 2015

Legenda:

x = variabele aanwezig in StatLinepublicatie

- = variabele niet beschikbaar voor dit peiljaar

<leeg> = variabele komt naar verwachting later nog beschikbaar

Variabelenaam	2014
regio: Regioaanduiding	x
gm_naam: Gemeentenaam	x
recs: Soort regio	x
gwb_code: Codering	x
Bevolking	
a_inw: Aantal inwoners	x
a_man: Mannen	x
a_vrouw: Vrouwen	x
p_00_14: 0 tot 15 jaar	x
p_15_24: 15 tot 25 jaar	x
p_25_44: 25 tot 45 jaar	x
p_45_64: 45 tot 65 jaar	x
p_65_oo: 65 jaar of ouder	x
p_ongeh: Ongehuwd	x
p_gehuwd: Gehuwd	x
p_gesch: Gescheiden	x
p_verwed: Verweduwd	x
p_w_all: Westers totaal	x
p_nw_all: Niet-westers totaal	x
p_marok: Marokko	x
p_antaru: Nederlandse Antillen en Aruba	x
p_suri: Suriname	x
p_tur: Turkije	x
p_ov_nw: Overig niet-westers	x
a_geb: Geboorte totaal	x
p_geb: Geboorte relatief	x
a_ste: Sterfte totaal	x
p_ste: Sterfte relatief	x
a_hh: Huishoudens totaal	x
p_1p_hh: Eenpersoonshuishoudens	x
p_hh_z_k: Huishoudens zonder kinderen	x
p_hh_m_k: Huishoudens met kinderen	x
g_hhgro: Gemiddelde huishoudensgrootte	x
bev_dich: Bevolkingsdichtheid	x
Wonen	
a_woning: Woningvoorraad	x
g_woz: Gemiddelde woningwaarde	x
p_1gezw: Percentage eengezinswoning	x
p_mgezw: Percentage meergezinswoning	x
p_bewndw: Percentage bewoond	

p_leegsw: Percentage onbewoond	
p_koopw: Koopwoningen	x
p_huurw: Huurwoningen totaal	x
p_wcorpw: In bezit woningcorporatie	
p_ov_hw: In bezit overige verhuurders	
p_e_o_w: Eigendom onbekend	x
p_bjj2k: Bouwjaar voor 2000	x
p_bjo2k: Bouwjaar vanaf 2000	x
Energie	
g_ele: Gemiddeld elektriciteitsverbruik totaal	x
g_ele_ap: Appartement	x
g_ele_tw: Tussenwoning	x
g_ele_hw: Hoekwoning	x
g_ele_2w: Twee-onder-één-kap-woning	x
g_ele_vw: Vrijstaande woning	x
g_ele_hu: Huurwoning	x
g_ele_ko: Koopwoning	x
g_gas: Gemiddeld aardgasverbruik totaal	x
g_gas_ap: Appartement	x
g_gas_tw: Tussenwoning	x
g_gas_hw: Hoekwoning	x
g_gas_2w: Twee-onder-één-kap-woning	x
g_gas_vw: Vrijstaande woning	x
g_gas_hu: Huurwoning	x
g_gas_ko: Koopwoning	x
p_stadsv: Percentage woningen met stadsverwarming	x
Inkomen	
a_inkont: Aantal inkomensontvangers	
g_ink_po: Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger	
g_ink_pi: Gemiddeld inkomen per inwoner	
p_ink_li: Personen met laag inkomen	
p_ink_hi: Personen met hoog inkomen	
p_n_act: Niet-actieven	
p_hh_li: Huishoudens met laag inkomen	
p_hh_hi: Huishoudens met hoog inkomen	
p_hh_lkk: Huishoudens met lage koopkracht	
p_hh_osm: Huish. onder of rond sociaal minimum	
Sociale zekerheid	
a_soz_wb: Personen per soort uitkering; Bijstand	x
a_soz_ao: Personen per soort uitkering; AO	x
a_soz_ww: Personen per soort uitkering; WW	x
a_soz_ow: Personen per soort uitkering; AOW	x
Bedrijfsvestigingen, SBI 2008	
a_bedv: Bedrijfsvestigingen totaal	x
a_bed_a: A Landbouw, bosbouw en visserij	x
a_bed_bf: B-F Nijverheid en energie	x
a_bed_gi: G+I Handel en horeca	x
a_bed_hj: H+J Vervoer, informatie en communicatie	x

a_bed_kl: K-L Financiële diensten, onroerend goed	x
a_bed_mn: M-N Zakelijke dienstverlening	x
a_bed_ru: R-U Cultuur, recreatie, overige diensten	x
Motorvoertuigen	
a_pau: Personenauto's totaal	x
a_lftj6j: Personenauto's; jonger dan 6 jaar	x
a_lfto6j: Personenauto's; 6 jaar en ouder	x
a_bst_b: Personenauto's; brandstof benzine	x
a_bst_nb: Personenauto's; overige brandstof	x
g_pau_hh: Personenauto's per huishouden	x
g_pau_km: Personenauto's naar oppervlakte	x
a_bau: Bedrijfsmotorvoertuigen	x
a_m2w: Motortweewielers	x
Voorzieningen	
g_afs_hp: Afstand tot huisartsenpraktijk; afstand	x
g_afs_gs: Afstand tot grote supermarkt	x
g_afs_kv: Afstand tot kinderdagverblijf	x
g_afs_sc: Afstand tot school	x
g_3km_sc: Scholen binnen 3 km	x
Oppervlakte	
a_opp_ha: Oppervlakte totaal	x
a_lan_ha: Oppervlakte land	x
a_wat_ha: Oppervlakte water	x
Bodemgebruik	
a_ha_st: Stedelijk bodemgebruik totaal	-
a_ha_vt: Verkeersterrein	-
a_ha_bt: Bebouwd terrein	-
a_ha_sbt: Semi-bebouwd terrein	-
a_ha_rt: Recreatieterrein	-
p_pc_st: Stedelijk bodemgebruik totaal	-
p_pc_vt: Verkeersterrein	-
p_pc_bt: Bebouwd terrein	-
p_pc_sbt: Semi-bebouwd terrein	-
p_pc_rt: Recreatieterrein	-
a_ha_nst: Niet-stedelijk bodemgebruik totaal	-
a_ha_at: Agrarisch terrein	-
a_ha_bnt: Bos en open natuurlijk terrein	-
p_pc_nst: Niet-stedelijk bodemgebruik totaal	-
p_pc_at: Agrarisch terrein	-
p_pc_bnt: Bos en open natuurlijk terrein	-
Postcode	
pst_mvp: Meest voorkomende postcode	x
pst_dekp: Dekkingspercentage	x
Stedelijkheid	
ste_mvs: Mate van stedelijkheid	x
ste_oad: Omgevingsadressendichtheid	x
Overig	
ind_wbi: Indelingswijziging wijken en buurten	x

ALGEMENE TOELICHTING:

Kerncijfers wijken en buurten 2014

INHOUDSOPGAVE

1. Toelichting
2. Definities en verklaring van symbolen
3. Koppelingen naar relevante tabellen en artikelen
4. Bronnen en methoden
5. Meer informatie

1. TOELICHTING

Overzicht van statistische gegevens van gemeenten, wijken en buurten in Nederland.

Gegevens beschikbaar: over 2014.

Status van de cijfers

Definitief, tenzij in de toelichting bij het onderwerp expliciet is vermeld dat het voorlopige cijfers betreft.

Wijzigingen per 30 november 2015

Er zijn nieuwe cijfers toegevoegd met betrekking tot de volgende onderwerpen:

- Bevolking: Geboorte en sterfte
- Energie

Wijzigingen per 2 september 2015

Bij berekening van de eerder gepubliceerde gemiddelde huishoudensgrootte zijn naast particuliere huishoudens per abuis ook institutionele huishoudens meegenomen. Dit resulteerde voor een aantal regio's in een te hoge gemiddelde huishoudensgrootte. Er heeft een herberekening plaatsgevonden op basis van uitsluitend de particuliere huishoudens. Ook was in de vorige publicatie het percentage woningen naar type eigendom onterecht geheimgehouden voor de totaalwaarde van Nederland. Deze cijfers zijn alsnog gepubliceerd.

Wanneer komen er nieuwe cijfers?

Deze tabel wordt na de eerste publicatie nog ongeveer vier keer aangevuld met nieuwe cijfers.

2. DEFINITIES EN VERKLARING VAN SYMBOLEN

Regio:

De gemeenten in Nederland zijn onderverdeeld in wijken en buurten. Buurten vormen het laagste regionale niveau. Wijken zijn optellingen van één of meer aaneengesloten buurten. De gemeente bepaalt zelf de indeling in wijken en buurten. Het CBS coördineert landelijk deze indeling.

Wijk:

Onderdeel van een gemeente waarin een bepaalde vorm van bodemgebruik of bebouwing overheerst. Bijvoorbeeld: industriegebied, woongebied met hoogbouw of laagbouw. Een wijk bestaat uit één of meerdere buurten.

Buurt:

Onderdeel van een gemeente, dat vanuit bebouwingsoogpunt of sociaaleconomische structuur homogeen is afgebakend. Homogeen wil zeggen dat één functie dominant is, bijvoorbeeld woonfunctie (woongebied), werkfunctie (industriegebied) of recreatieve functie (natuurgebied). Functies kunnen echter ook gemengd voorkomen.

Verklaring van symbolen:

niets (blanco) : het cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.
* : het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
: voorlopige cijfers
** : nader voorlopige cijfers

3. KOPPELINGEN NAAR RELEVANTE TABELLEN EN ARTIKELEN

Meer cijfers over wijken en buurten zijn te vinden in de StatLinetabellen:

[Kerncijfers wijken en buurten 2013.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 2009-2012.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 2004-2008.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 2003.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 2001.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 1999.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 1997.](#)
[Kerncijfers wijken en buurten 1995.](#)

Wijk- en buurtcijfers per thema op StatLine:

[Energie](#)
[Sociale Zekerheid](#)
[Nabijheid voorzieningen](#)

Gemeente-, wijk- en buurtcijfers over de bevolking die door de tijd heen te vergelijken zijn, zijn te vinden in de StatLinetabellen:

[Wijken en buurten; inwoners en uitkeringen, 1999-2009, regio-indeling 2009.](#)
[Gemeenten; inwoners en uitkeringen, 1999-2009, regio-indeling 2009.](#)

Data uit bovengenoemde StatLinetabellen is als Excelbestand met wijk- en buurtcijfers per jaar beschikbaar op: [Wijk- en buurtstatistieken.](#)

Overige publicaties met regionale kerncijfers:

[Regionale kerncijfers Nederland.](#)
[Kerncijfers postcodegebieden 2004.](#)

Relevante artikelen:

De wijk- en buurtkaarten bevatten de digitale geometrie van de grenzen van de buurten, wijken en gemeenten:

[Wijk- en Buurtkaart 2014.](#)

Overige publicaties met cijfers over wijken en buurten:

[Geoservices bij het CBS.](#)
[Gegevens per buurt met Google Earth.](#)
[CBS in uw buurt.](#)

Gemeente Op Maat; In 2013 is deze publicatie vervangen door een Nieuwsbrief voor gemeenten. Hierop kunt u zich abonneren via de volgende link: [Aanmelden Nieuwsbrief voor gemeenten.](#)

4. BRONNEN EN METHODEN

Een beschrijving van het onderzoek en verdere achtergronden bij deze tabel zijn te vinden in de korte onderzoeksbeschrijving: [Kerncijfers Wijken en Buurten.](#)

5. MEER INFORMATIE

[Infoservice](#)

DEFINITIES:

Leeswijzer:

Kolomnaam: volledige naam [eenheid]
-----

regio: Regioaanduiding

De gemeenten in Nederland zijn onderverdeeld in wijken en buurten. Buurten vormen het laagste regionale niveau. Wijken zijn optellingen van één of meer aaneengesloten buurten. De gemeente bepaalt zelf de indeling in wijken en buurten. Het CBS coördineert landelijk deze indeling.

Wijk:

Onderdeel van een gemeente waarin een bepaalde vorm van bodemgebruik of bebouwing overheerst. Bijvoorbeeld: industriegebied, woongebied met hoogbouw of laagbouw. Een wijk bestaat uit één of meerdere buurten.

Buurt:

Onderdeel van een gemeente, dat vanuit bebouwingsoogpunt of sociaaleconomische structuur homogeen is afgebakend. Homogeen wil zeggen dat één functie dominant is, bijvoorbeeld woonfunctie (woongebied), werkfunctie (industriegebied) of recreatieve functie (natuurgebied). Functies kunnen echter ook gemengd voorkomen.

gm_naam: Gemeentenaam [naam]

De naam van de bestuurlijke gemeente. Deze naam volgt de officiële schrijfwijze.

recs: Soort regio [omschrijving]

De gekozen regioaanduiding betreft: Gemeente, Wijk of Buurt.

gwb_code: Codering [code]

Gemeentecode heeft 4 posities, voorafgegaan door 'GM'.

Wijkcode heeft 6 posities: gemeentecode (4) + wijkcode (2), voorafgegaan door 'WK'.

Buurtcode heeft 8 posities: gemeentecode (4) + wijkcode (2) + buurtcode (2), voorafgegaan door 'BU'.

bev: Bevolking

a_inw: Aantal inwoners [aantal]

Het aantal inwoners op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De standcijfers van het aantal inwoners kunt u niet gebruiken voor een correcte weergave van de ontwikkeling in de tijd. De grenzen of codes van wijken en buurten kunnen jaarlijks wijzigen waardoor adressen van een andere code worden voorzien.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

bev_gesl: Geslacht

a_man: Mannen [aantal]

Het aantal mannen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

a_vrouw: Vrouwen [aantal]

Het aantal vrouwen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

bev_lft: Leeftijdsgroepen

Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_00_14: 0 tot 15 jaar [%]

Aantal inwoners dat op 1 januari 0 tot 15 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_15_24: 15 tot 25 jaar [%]

Aantal inwoners dat op 1 januari 15 tot 25 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_25_44: 25 tot 45 jaar [%]

Aantal inwoners dat op 1 januari 25 tot 45 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_45_64: 45 tot 65 jaar [%]

Aantal inwoners dat op 1 januari 45 tot 65 jaar oud is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_65_oo: 65 jaar of ouder [%]

Aantal inwoners dat op 1 januari 65 jaar of ouder is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

bev_bust: Burgerlijke staat

Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_ongeh: Ongehuwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari ongehuwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat ongehuwd geeft aan dat een persoon nog nooit een huwelijk heeft gesloten of een geregistreerd partnerschap is aangegaan. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_gehuwd: Gehuwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari gehuwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat gehuwd ontstaat na sluiting van een huwelijk of het aangaan van een geregistreerd partnerschap. Tot de gehuwden worden ook personen gerekend die gescheiden zijn van tafel en bed, want zij blijven formeel gehuwd. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_gesch: Gescheiden [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari gescheiden is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat gescheiden ontstaat na ontbinding van een huwelijk door echtscheiding of na ontbinding van een geregistreerd partnerschap anders dan door het overlijden van de partner. Personen die gescheiden zijn van tafel en bed worden tot de gehuwden gerekend. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

p_verwed: Verweduwd [%]

Het aantal inwoners dat op 1 januari verweduwd is, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inwoners. De burgerlijke staat verweduwd ontstaat na ontbinding van een huwelijk of geregistreerd

partnerschap door overlijden van de partner. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).
Het percentage is vermeld bij 50 inwoners of meer per buurt.

all: Allochtonen

Het aantal allochtonen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland.

Allochtoon:

Persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren.

Eerste generatie allochtoon:

Persoon die in het buitenland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Tweede generatie allochtoon:

Persoon die in Nederland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

p_w_all: Westers totaal [%]

Het aantal allochtonen op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Tot de categorie "Westers totaal" behoren allochtonen uit Europa, Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië en Japan.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt.

all_nw: Niet-westers

Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland. Tot de categorie 'niet-westers' behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië met uitzondering van Indonesië en Japan. Op grond van hun sociaal-economische en -culturele positie worden allochtonen uit deze twee landen tot de westerse allochtonen gerekend. Het gaat vooral om mensen die in voormalig Nederlands Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

p_nw_all: Niet-westers totaal [%]

Het aantal allochtonen met een niet-westerse herkomst op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt.

p_marok: Marokko [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Marokko op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

p_antaru: Voormalige Nederlandse Antillen en Aruba [%]

Het aantal allochtonen met herkomstgroep Aruba, Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustatius of Sint Maarten op 1 januari uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Vanaf 10 oktober 2010 zijn de Nederlands Antillen ontbonden. Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat vanaf die datum uit vier landen: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Alle eilanden hebben een nieuwe status. Curaçao en Sint Maarten zijn nieuwe landen binnen het Koninkrijk. Met een 'Status aparte' binnen het Koninkrijk zijn Curaçao en Sint Maarten autonome landen. De landen hebben een zelfstandig bestuur en zijn niet meer afhankelijk van Nederland. De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ook wel Caribisch Nederland, hebben een diepere band met Nederland en functioneren als een bijzondere gemeente van Nederland.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

p_suri: Suriname [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Suriname op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

p_tur: Turkije [%]

Het aandeel allochtonen met herkomstgroep Turkije op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

p_ov_nw: Overig niet-westers [%]

Het aandeel allochtonen met een overige niet-westerse herkomst op 1 januari, uitgedrukt in hele procenten van het aantal inwoners.

Het percentage is vermeld bij 50 of meer inwoners per buurt en minimaal 10 niet-westerse allochtonen per buurt.

geb_ste: Geboorte en sterfte**a_geb: Geboorte totaal [aantal]**

Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar.

Levendgeborenen zijn kinderen die na geboorte enig teken van leven hebben vertoond, ongeacht de zwangerschapsduur. Dit aantal wordt ontleend aan de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

p_geb: Geboorte relatief [per 1 000 inwoners]

Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december, per 1 000 inwoners op 1 januari van het betreffende jaar.

Het relatieve aantal geboorten kan hoger uitvallen dan verwacht op basis van het inwonertal. Het relatieve cijfer betreft namelijk het aantal geboorten gedurende het jaar ten opzichte van het aantal inwoners op 1 januari. In nieuwbouwwijken kan het aantal inwoners sterk groeien in een jaar. Zo kunnen er in 1 jaar 10 kinderen geboren worden in een wijk waarin op 1 januari slechts 10 inwoners wonen, maar aan het eind van het jaar bijvoorbeeld 200 inwoners.

a_ste: Sterfte totaal [aantal]

Alle overledenen van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar die ten tijde van het overlijden geregistreerd stonden in de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

p_ste: Sterfte relatief [per 1 000 inwoners]

Het aantal overledenen van 1 januari tot en met 31 december, per 1 000 inwoners op 1 januari van het betreffende jaar.

Het relatieve aantal overledenen kan hoger uitvallen dan verwacht op basis van het inwonertal. Het relatieve cijfer betreft namelijk het aantal overledenen gedurende het jaar ten opzichte van het aantal inwoners op 1 januari. In een buurt met een verpleeghuis kunnen op 1 januari 100 mensen wonen, maar door overlijdensgevallen komen er steeds nieuwe inwoners (bewoners van het verpleeghuis). Zo kan het aantal overlijdensgevallen ook 100 zijn, terwijl er inmiddels al vele mensen in die buurt (of dat verpleeghuis) hebben gewoond.

part_hh: Particuliere huishoudens

Betreft de huishoudens op 1 januari.

Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte zijn gehuisvest en zelf in hun dagelijks onderhoud voorzien. Naast eenpersoonshuishoudens onderscheiden we meerpersoonshuishoudens (niet-gehuwde paren, niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen, echtparen met kinderen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens). De institutionele huishoudens worden hiertoe niet gerekend.

a_hh: Huishoudens totaal [aantal]

Het aantal particuliere huishoudens is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

p_1p_hh: Eenpersoonshuishoudens [%]

Het aantal huishoudens met één persoon, die ouder is dan 14 jaar, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal particuliere huishoudens. Het aandeel eenpersoonshuishoudens is ontleend aan de

Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

p_hh_z_k: Huishoudens zonder kinderen [%]

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren zonder kinderen, echtparen zonder kinderen en overige huishoudens. Het aandeel huishoudens zonder kinderen is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

p_hh_m_k: Huishoudens met kinderen [%]

Meerpersoonshuishoudens met kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen met kinderen en eenouderhuishoudens. Het aandeel huishoudens met kinderen is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het percentage is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

g_hhgro: Gemiddelde huishoudensgrootte [aantal]

Dit gemiddelde is berekend als het aantal in particuliere huishoudens levende personen gedeeld door het aantal particuliere huishoudens. De gemiddelde huishoudensgrootte is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het gemiddelde is opgenomen indien er 10 of meer huishoudens in de buurt voorkomen.

bev_dich: Bevolkingsdichtheid [aantal inwoners per km²]

Het (niet afgeronde) aantal inwoners per km² land is bepaald door het (niet afgeronde) aantal inwoners op 1 januari te delen door de (niet afgeronde) landoppervlakte. De bevolkingsdichtheid is opgenomen indien er 10 of meer inwoners in de buurt voorkomen.

won: Wonen

a_woning: Woningvoorraad [aantal]

Het totale aantal woningen op 1 januari van het desbetreffende jaar.

Een woning is een verblijfsobject met minimaal een woonfunctie en eventueel één of meer andere gebruiksfuncties. De gebruiksfuncties van een verblijfsobject worden afgeleid uit de bouwkundige gebruiksfunctie zoals vastgelegd in het Bouwbesluit 2012. Het betreft het toegestane gebruik, niet de planologische bestemming of het feitelijk gebruik.

Afwijkingen in tellingen van de voorraad:

- In sommige gevallen kan het totaal van de wijken afwijken van het gemeentetotaal. De reden hiervoor is dat de gemeentetotalen administratief zijn vastgesteld en de wijktotaal op basis van xy-coördinaten van het verblijfsobject.

g_woz: Gemiddelde woningwaarde [x 1 000 euro]

De gemiddelde waarde onroerende zaken van woonobjecten gebaseerd op de Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ-waarde).

Voor de bepaling van de gemiddelde woningwaarde wordt alleen gebruik gemaakt van die WOZ-objecten omschreven als woningen dienend tot hoofdverblijf (WOZ-objectcode 10) en woningen met praktijkruimte (WOZ-objectcode 11) met een waarde groter dan nul euro.

De (voorlopig) gemiddelde woningwaarde wordt bepaald met de waardepeildatum van voorgaand jaar, bijv:

- 2014: waardepeildatum 1 januari 2013

Wanneer de woningvoorraad kleiner is dan 20 woningen of het aantal WOZ-objecten kleiner is dan 50 wordt er geen WOZ-waarde opgenomen.

won_type: Woningen naar type

Er worden twee typen woningen onderscheiden, eengezins en meergezins. Een woning heeft het type meergezins wanneer het samen met andere woningen of (bedrijfs)ruimten een geheel pand vormt. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen

boven bedrijfsruimten, voorzover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur. Alle overige woningen hebben het type eengezins.

p_1gezw: Percentage eengezinswoning [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal eengezinswoningen is vermeld als percentage van de totale woningvoorraad en wordt alleen vermeld bij minimaal 20 woningen.

p_mgezw: Percentage meergezinswoning [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal meergezinswoningen is vermeld als percentage van de totale woningvoorraad en wordt alleen vermeld bij minimaal 20 woningen.

won_bew: Woningen naar bewoning

Een woning is bewoond wanneer er volgens de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) personen staan ingeschreven op het bijbehorende adres. Alle overige woningen, die wel voor bewoning beschikbaar zijn, worden beschouwd als onbewoond.

p_bewndw: Percentage bewoond [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal bewoonde woningen is vermeld als percentage van de totale woningvoorraad en wordt alleen vermeld bij minimaal 20 woningen.

p_leegsw: Percentage onbewoond [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal leegstaande woningen is vermeld als percentage van de totale woningvoorraad en wordt alleen vermeld bij minimaal 20 woningen.

won_eig: Woningen naar eigendom

Informatie over huur- en koopwoningen wordt samengesteld uit een koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en het WOZ-register met een aanvulling uit het woningbestand van het Kadaster. Om een totaalbeeld te geven is ook de variabele Eigendom onbekend opgenomen.

p_koopw: Koopwoningen [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

won_huur: Huurwoningen

Woning waarvan geen van de bewoners de eigenaar is.

p_huurw: Huurwoningen totaal [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

p_wcorpw: In bezit woningcorporatie [%]

Een woning die in het bezit is van een toegelaten instelling volkshuisvesting of een gemeentelijk woningbedrijf. Het betreft niet het aantal sociale huurwoningen, omdat er alleen is vastgesteld wie de eigenaar is en er niet is gekeken naar de hoogte van de huurprijs.

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

p_ov_hw: In bezit overige verhuurders [%]

Een huurwoning die niet in het bezit is van een woningcorporatie.

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

p_e_o_w: Eigendom onbekend [%]

Met het begrip 'onbekend' wordt hier bedoeld dat er geen koppeling mogelijk was tussen de adressen van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en die van andere registers zoals het WOZ-register en het woningbestand Kadaster.

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en vermeld bij 20 woningen of meer per buurt en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

won_bjkl: Woningen naar bouwjaar

Het bouwjaar is het jaar waarin een pand, waarin een woning zich bevindt, oorspronkelijk als bouwkundig gereed is of wordt opgeleverd. Indien in latere jaren wijzigingen aan een pand worden aangebracht, leidt dit niet tot wijziging van het bouwjaar.

De bouwjaarklasse heeft hier twee waarden:

- 1) in of na het jaar 2000 gebouwd;
- 2) vóór het jaar 2000 gebouwd.

p_bjj2k: Bouwjaar voor 2000 [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal woningen met bouwjaar vóór 2000, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal woningen. Het percentage is vermeld bij 20 woningen of meer per buurt.

p_bjo2k: Bouwjaar vanaf 2000 [%]

Peildatum: 1 januari van het desbetreffende jaar.

Het aantal woningen met bouwjaar 2000 of later, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal woningen. Het percentage is vermeld bij 20 woningen of meer per buurt.

ene: Energie

ene_ele: Gemiddeld elektriciteitsverbruik

Het gemiddeld jaarverbruik voor elektriciteit op individuele aansluitingen van particuliere woningen, berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. Collectieve verbruiken van bijvoorbeeld liftinstallaties of hal-/galerijverlichting zijn hierbij niet inbegrepen. Het verbruik is exclusief elektriciteit die eventueel in de particuliere woningen zelf wordt opgewekt bijvoorbeeld door zonnepanelen.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen per woningtype of type eigendom (huur- of koopwoning).

g_ele: Gemiddeld elektriciteitsverbruik totaal [kWh]

Het gemiddeld elektriciteitsverbruik voor alle woningtypen samen.

ele_woty: Naar woningtype

De volgende typen worden onderscheiden: appartement, tussenwoning, hoekwoning, twee-onder-één-kap-woning en vrijstaande woning.

De typering wordt bepaald door het Kadaster.

g_ele_ap: Appartement [kWh]

Een geheel van bij elkaar horende vertrekken als afzonderlijke woongegelegenheid binnen een grotere woning waarbij de opdeling van het gebouw heeft plaatsgevonden volgens het appartementsrecht.

g_ele_tw: Tussenwoning [kWh]

g_ele_hw: Hoekwoning [kWh]

g_ele_2w: Twee-onder-één-kap-woning [kWh]

g_ele_vw: Vrijstaande woning [kWh]

ele_edty: Naar eigendom

De volgende typen worden onderscheiden: huur- of koopwoning. Deze informatie wordt samengesteld uit een koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en het WOZ-register met een aanvulling uit het woningbestand van het Kadaster.

g_ele_hu: Huurwoning [kWh]

Woning waarvan geen van de bewoners de eigenaar is.

g_ele_ko: Koopwoning [kWh]

Woning waarvan minimaal één van de bewoners de eigenaar is.

ene_gas: Gemiddeld aardgasverbruik

Het gemiddeld jaarverbruik voor aardgas van particuliere woningen berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven.

De berekening is inclusief woningen die zijn aangesloten op stadsverwarming. Deze woningen hebben een zeer laag of zelfs nulverbruik voor aardgas. Hierdoor valt in gebieden waar stadsverwarming aanwezig is het gemiddeld aardgasverbruik van woningen lager uit dan in gebieden zonder stadsverwarming.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen per woningtype of type eigendom (huur- of koopwoning).

g_gas: Gemiddeld aardgasverbruik totaal [m³]

Het gemiddeld aardgasverbruik voor alle woningtypen samen.

gas_woty: Naar woningtype

De volgende typen worden onderscheiden: appartement, tussenwoning, hoekwoning, twee-onder-één-kap-woning en vrijstaande woning. De typering wordt bepaald door het Kadaster.

g_gas_ap: Appartement [m³]

Een geheel van bij elkaar horende vertrekken als afzonderlijke woongegelegenheid binnen een grotere woning waarbij de opdeling van het gebouw heeft plaatsgevonden volgens het appartementsrecht.

g_gas_tw: Tussenwoning [m³]

g_gas_hw: Hoekwoning [m³]

g_gas_2w: Twee-onder-één-kap-woning [m³]

g_gas_vw: Vrijstaande woning [m³]

gas_edty: Naar eigendom

De volgende typen worden onderscheiden: huur- of koopwoning. Deze informatie wordt samengesteld uit een koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en het WOZ-register met een aanvulling uit het woningbestand van het Kadaster.

g_gas_hu: Huurwoning [m³]

Woning waarvan geen van de bewoners de eigenaar is.

g_gas_ko: Koopwoning [m³]

Woning waarvan minimaal één van de bewoners de eigenaar is.

p_stadsv: Percentage woningen met stadsverwarming [%]

Het percentage woningen dat is aangesloten op warmtedistributie (stadsverwarming).

Warmtedistributie is een verwarmingssysteem waarbij de woningen in een wijk worden verwarmd via een ondergronds netwerk van warmwaterleidingen. In veel gevallen maakt warmtedistributie gebruik van restwarmte van bijvoorbeeld elektriciteitscentrales. Het aardgasverbruik van deze woningen is in veel gevallen zeer laag of zelfs nul. De hoeveelheid warmte die door aangesloten woningen in een jaar wordt afgenomen van de warmtedistributie is niet beschikbaar.

Het percentage wordt vermeld bij 10 of meer (bewoonde) woningen.

ink: Inkomen

Deze tabel geeft informatie over het persoonlijk inkomen van personen met een geheel jaar inkomen en het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens. De gegevens (met uitzondering van het aandeel pensioenontvangers) komen uit het Regionaal Inkomensonderzoek (RIO) van het voorgaande jaar.

Het Regionaal Inkomensonderzoek van het CBS is voornamelijk gebaseerd op registers afkomstig van het Ministerie van Financiën (de fiscale registers) en de bevolkingsregisters van de Nederlandse gemeenten (GBA). Het GBA is een register waarin alle inwoners van een gemeente behoren te zijn ingeschreven. Uitgezonderd zijn:

- inwoners van Nederland die gebruik maken van uitzonderingsregels die gelden met betrekking tot opnemingen in de bevolkingsregisters (niet-Nederlandse diplomaten en niet-Nederlandse NAVO militairen). Zij mogen zelf bepalen of zij in de bevolkingsregisters ingeschreven worden of niet.
- asielzoekers die korter dan zes maanden in de centrale opvang verblijven en nog geen verblijfsvergunning hebben gekregen.

ink_pers: Inkomen van personen

De inkomensgegevens zijn gebaseerd op het persoonlijk inkomen. Dit omvat de volgende bestanddelen van het bruto-inkomen van een persoon:

- inkomen uit arbeid;
- inkomen uit eigen onderneming;
- uitkering inkomensverzekeringen;
- uitkering sociale voorzieningen (met uitzondering van kinderbijslag).

Het gaat hier om het rekenkundig gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon op basis van personen met een geheel jaar inkomen.

a_inkont: Aantal inkomensontvangers [aantal]

Personen in particuliere huishoudens met een heel jaar inkomen, inclusief studenten.

Een persoon heeft inkomen, indien er sprake is van persoonlijk inkomen.

De cijfers zijn afgerond op honderdtallen en vermeld bij minimaal 100 inwoners per buurt.

g_ink_po: Gemiddeld inkomen per inkomensontvanger [x 1 000 euro]

Het rekenkundig gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon op basis van personen met een geheel jaar inkomen.

De genoemde bedragen zijn afgerond op duizendtallen met één cijfer achter de komma, dus bijvoorbeeld een waarde van 14,9 moet worden gelezen als 14,9 duizend euro. De waarde is vermeld bij minimaal 100 inwoners per buurt.

g_ink_pi: Gemiddeld inkomen per inwoner [x 1 000 euro]

Het rekenkundig gemiddeld persoonlijk inkomen per persoon op basis van de totale bevolking. De waarde is vermeld bij minimaal 100 inwoners per buurt.

p_ink_li: Personen met laag inkomen [%]

Personen zijn ingedeeld naar hoogte van het persoonlijk inkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle personen zijn gerangschikt van laag naar hoog persoonlijk inkomen. Bij de laagste 40-procent-groep worden de eerste (laagste) veertig procent personen met een persoonlijk inkomen meegenomen.

Het persoonlijk inkomen omvat inkomen uit arbeid, inkomen uit eigen onderneming, uitkering inkomensverzekeringen en uitkering sociale voorzieningen (met uitzondering van kinderbijslag). Het percentage is vermeld bij minimaal 100 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

p_ink_hi: Personen met hoog inkomen [%]

Personen zijn ingedeeld naar hoogte van het persoonlijk inkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle personen zijn gerangschikt van laag naar hoog persoonlijk inkomen. In de hoogste 20-procent-groep worden de personen behorend tot de twintig procent personen met het hoogste persoonlijk inkomen meegenomen.

Het persoonlijk inkomen omvat inkomen uit arbeid, inkomen uit eigen onderneming, uitkering inkomensverzekeringen en uitkering sociale voorzieningen (met uitzondering van kinderbijslag). Het percentage is vermeld bij minimaal 100 inwoners per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

p_n_act: Niet-actieven [%]

Het aantal inkomensontvangers van 15 tot 65 jaar met 52 weken inkomen dat in het voorgaande jaar een uitkering als voornaamste inkomensbron had, uitgedrukt in hele procenten van het totaal aantal inkomensontvangers van 15 tot 65 jaar. Personen met een werkloosheidsuitkering, arbeidsongeschikten, pensioenontvangers, bijstandontvangers en de groep 'overige inkomensontvangers' worden tot de niet-actieven gerekend.

Het percentage is vermeld bij minimaal 100 personen met 52 weken inkomen, jonger dan 65 jaar. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

ink_hh: Inkomen van huishoudens

Het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens bestaat uit het bruto-inkomen verminderd met:

- betaalde inkomensoverdrachten, zoals alimentatie van de ex-echtgeno(o)t(e);
- premies inkomensverzekeringen zoals premies betaald voor sociale verzekeringen, volksverzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden;
- premies ziektekostenverzekeringen;
- belastingen op inkomen en vermogen.

Van de bevolking in particuliere huishoudens is een aantal groepen niet naar hoogte van inkomen ingedeeld. Dit betreft enerzijds studentenhuishoudens en anderzijds huishoudens met een onvolledig jaarinkomen. De doelpopulatie bestaat dan ook uit (personen in) particuliere huishoudens waarvan de hoofdkostwinner (of eventuele partner) 52 weken inkomen heeft en niet afhankelijk is van studiefinanciering.

p_hh_li: Huishoudens met laag inkomen [%]

Particuliere huishoudens zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. Bij de laagste 40-procent-groep worden de eerste (laagste) veertig procent huishoudens met een besteedbaar inkomen meegenomen.

Het percentage is vermeld bij minimaal 100 particuliere huishoudens per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

p_hh_hi: Huishoudens met hoog inkomen [%]

Particuliere huishoudens zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. In de hoogste 20-procent-groep worden de huishoudens behorend tot de twintig procent huishoudens met het hoogste besteedbaar inkomen meegenomen.

Het percentage is vermeld bij minimaal 100 particuliere huishoudens per buurt. Waarden lager dan 5 procent zijn vastgezet op 5 procent, waarden hoger dan 95 procent zijn vastgezet op 95 procent.

p_hh_ikk: Huishoudens met lage koopkracht [%]

Om te bepalen of een huishouden een laag inkomen heeft, wordt het inkomen van een huishouden omgerekend tot het gestandaardiseerde inkomen. Vervolgens wordt dit gestandaardiseerde inkomen (met het prijsindexcijfer) herleid naar het prijspeil in 2000. Het resulterende gestandaardiseerde en gedevalueerde inkomen is laag wanneer het minder is dan 9 250 euro. Deze grens komt ongeveer overeen met de koopkracht van een bijstandsuitkering voor een alleenstaande in 1979 toen deze op zijn hoogst was. Het percentage is vermeld bij minimaal 100 huishoudens behorende tot de doelpopulatie per buurt.

p_hh_osm: Huish. onder of rond sociaal minimum [%]

Huishoudens onder of rond het sociaal minimum.

Het sociaal minimum is het wettelijk bestaansminimum zoals dat in de politieke besluitvorming is vastgesteld. Om te kunnen beoordelen hoe het inkomen zich verhoudt tot het minimum, moet aan de hand van de regelgeving worden vastgesteld welke norm voor het desbetreffende huishouden van toepassing is. De norm voor een (echt)paar met uitsluitend minderjarige kinderen is bijvoorbeeld gelijkgesteld aan de bijstandsuitkering van een echtpaar, aangevuld met de (leeftijdsafhankelijke) kinderbijslag. Bij 65-plussers is het bedrag aan AOW-pensioen als norm gekozen. Het percentage is vermeld bij minimaal 100 huishoudens behorende tot de doelpopulatie per buurt.

soz: Sociale zekerheid

Deze tabel geeft per gemeente, wijk en buurt inzicht in het aantal personen dat een uitkering ontvangt op grond van arbeidsongeschiktheid, bijstand, werkloosheid en AOW.

Het is mogelijk dat een persoon aanspraak maakt op meer dan één uitkering. Dat kunnen uitkeringen zijn van eenzelfde soort (bijvoorbeeld twee uitkeringen op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)) of twee uitkeringen van verschillende soort (zoals een uitkering op grond van de Werkloosheidswet en een bijstandsuitkering). In het laatste geval wordt de persoon bij beide soorten uitkeringen meegeteld, in het eerste geval slechts één keer (bij de WAO). Bij de categorie personen met een uitkering (totaal) wordt de persoon uiteraard ook maar één keer geteld.

a_soz_wb: Personen per soort uitkering; Bijstand [aantal]

Personen die een bijstandsuitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 1 januari 2015) of de Participatiewet (vanaf 1 januari 2015) ontvangen.

Het gaat in deze tabel om algemeen periodieke uitkeringen aan thuiswonende personen tot de AOW-leeftijd.

Wet werk en bijstand (WWB)

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (Abw), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen).

De WWB was tot 1 januari 2015 de wet die in Nederland de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en bijstand regelde voor mensen die weinig of geen ander inkomen (waaronder andere uitkeringen) hebben en ook weinig of geen vermogen.

De wet is per 1 januari 2015 gewijzigd en heet sindsdien Participatiewet.

Participatiewet

De Participatiewet vervangt sinds 1 januari 2015 de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WsW) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong).

De wet regelt in Nederland de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en het verlenen van bijstand door gemeenten voor mensen die weinig of geen ander inkomen (waaronder andere uitkeringen) hebben en ook weinig of geen vermogen.

Werk gaat voor inkomen: oogmerk van de wet is om mensen met of zonder arbeidsbeperking op de kortste weg naar betaald werk te kunnen zetten.

De gemeenten voeren de wet uit en bepalen, binnen de wettelijke grenzen, hun eigen beleid.

De AOW-leeftijd is de leeftijd waarop recht is ontstaan op het basispensioen van de Rijksoverheid op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW).

Tot 1 januari 2013 was de AOW-leeftijd 65 jaar. Vanaf die datum gaat de AOW-leeftijd jaarlijks met

één of meerdere maanden omhoog. Zo was de AOW-leeftijd in 2013 65 jaar en één maand, in 2014 was die leeftijd 65 jaar en twee maanden.

De AOW-leeftijd wordt vanaf 2016 in stappen van 3 maanden verhoogd en vanaf 2018 in stappen van 4 maanden. Daarmee wordt de AOW-leeftijd 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. Vanaf 2022 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting.

Het betreft voorlopige cijfers.

a_soz_ao: Personen per soort uitkering; AO [aantal]

Personen die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ), de Wet werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong).

Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)

Wet die als doel heeft om personen in loondienst te verzekeren van een loonvervangende uitkering bij langdurige arbeidsongeschiktheid.

Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)

Een verplichte verzekering voor zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeurs-grotoaandeelhouders en meewerkende echtgenoten tegen de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid.

De WAZ is met ingang van 1 augustus 2004 geblokkeerd.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)

Wettelijke voorziening in de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid van mensen die geen aanspraak kunnen maken op de WAO/WIA omdat er geen arbeidsverleden is opgebouwd.

Dit zijn mensen die arbeidsongeschikt zijn voor de dag dat zij 17 jaar worden of na hun 17e jaar arbeidsongeschikt worden en een opleiding of studie volgen.

Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong)

Met ingang van 1 januari 2010 is de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) in werking getreden.

In tegenstelling tot de 'oude' Wajong hebben jongeren met een ziekte of handicap in de eerste plaats recht op hulp bij het vinden en houden van werk. Daaraan gekoppeld kunnen ze een inkomensondersteuning krijgen.

De 'oude' Wajong blijft gelden voor jongeren die voor 1 januari 2010 een uitkering hebben aangevraagd.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)

De wet geeft werknemers die na een wachttijd van twee jaar nog minstens 35 procent arbeidsongeschikt zijn, recht op een uitkering.

De wet is zo opgezet dat een persoon gestimuleerd wordt om naar vermogen te werken.

De WIA kent twee regelingen: de regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) en de regeling werkherhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA).

De IVA regelt een loonvervangende uitkering voor werknemers die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn.

De WGA regelt een aanvulling op het met arbeid verdiende inkomen of een minimumuitkering als men niet of onvoldoende werkt.

Het betreft voorlopige cijfers.

a_soz_ww: Personen per soort uitkering; WW [aantal]

Personen die een uitkering ontvangen op grond van de Werkloosheidswet (WW).

Werkloosheidswet (WW)

De wet heeft tot doel werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid.

De wet voorziet in een uitkering die gerelateerd is aan het laatstverdiende inkomen uit dienstbetrekking.

De duur van de uitkering is afhankelijk van het arbeidsverleden van de verzekerde. Het

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) beoordeelt of men voor een WW-uitkering in aanmerking komt.

Het betreft voorlopige cijfers.

a soz ow: Personen per soort uitkering; AOW [aantal]

Personen die een basispensioen van de Rijksoverheid ontvangen op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW).

Algemene Ouderdomswet (AOW)

De AOW is een algemene, de gehele bevolking omvattende, verplichte verzekering die personen met de AOW-gerechtigde leeftijd een inkomen garandeert. In het Nederlandse sociale zekerheidsstelsel is dit een volksverzekering.

In principe is iedereen die nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt en in Nederland woont, verzekerd voor de AOW.

Ook degenen die niet in Nederland wonen, maar in Nederland in dienstbetrekking arbeid verrichten waarover loonbelasting wordt betaald, zijn verzekerd.

Voor perioden die men in het buitenland woont, kan men zich verzekeren tegen verlies van aanspraak op een AOW-uitkering.

Een uitkering kan, binnen het kader van de wet Beperking export uitkeringen (wet BEU), naar het buitenland worden overgemaakt.

De AOW-leeftijd is de leeftijd waarop recht is ontstaan op het basispensioen van de Rijksoverheid op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW).

Tot 1 januari 2013 was de AOW-leeftijd 65 jaar. Vanaf die datum gaat de AOW-leeftijd jaarlijks met één of meerdere maanden omhoog. Zo was de AOW-leeftijd in 2013 65 jaar en één maand, in 2014 was die leeftijd 65 jaar en twee maanden.

De AOW-leeftijd wordt vanaf 2016 in stappen van 3 maanden verhoogd en vanaf 2018 in stappen van 4 maanden. Daarmee wordt de AOW-leeftijd 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. Vanaf 2022 wordt de AOW-leeftijd gekoppeld aan de levensverwachting.

Het betreft voorlopige cijfers.

bed: Bedrijfsvestigingen, SBI 2008

Bedrijfsvestigingen naar activiteit op 1 januari (SBI 2008), exclusief bedrijfsvestigingen in de sectoren overheid, onderwijs en zorg

Deze tabel bevat gegevens over het aantal vestigingen van bedrijven naar economische activiteit, gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008). De vestigingen zijn voorts ingedeeld naar de gemeentelijke indeling per 1 januari van het verslagjaar, naar wijken en naar buurten.

Status van de cijfers:

De cijfers hebben een voorlopig karakter.

Vestiging:

Elke afzonderlijk gelegen ruimte, terrein of complex van ruimten of terreinen, benut door een bedrijf voor uitoefening van de activiteiten. Ieder bedrijf bestaat uit ten minste één vestiging. Meerdere locaties van een bedrijf binnen één postcodegebied worden als één vestiging beschouwd.

Standaard Bedrijfsindeling 2008 (SBI 2008):

De Nederlandse hiërarchische indeling van economische activiteiten die door het CBS wordt gebruikt om bedrijfseenheden in te delen naar hun hoofdactiviteit. De SBI 2008 is de versie die vanaf 2008 gebruikt wordt.

In deze tabel is gekozen voor de hoofdactiviteit (SBI) van de vestiging. Niet iedere vestiging van een bedrijf houdt zich bezig met de hoofdactiviteit (SBI) van het bedrijf als geheel. Om te weten welke activiteiten worden uitgevoerd in een regio is de hoofdactiviteit (SBI) van de vestiging gebruikt. In de tabel zijn de vestigingen (naast de totalen) ook naar de volgende zeven sectoren onderverdeeld:

A Landbouw, bosbouw en visserij

B-F Nijverheid en energie
G+I Handel en horeca
H+J Vervoer, informatie en communicatie
K-L Financiële diensten, onroerend goed
M-N Zakelijke dienstverlening
R-U Cultuur, recreatie, overige diensten

De sectoren overheid, onderwijs en zorg zijn niet opgenomen vanwege de onbetrouwbaarheid van deze gegevens.

Het aantal vestigingen is afgerond op een veelvoud van vijf. In geval van afrondingen kan het voorkomen, dat de totalen niet precies overeenstemmen met de som der opgetelde getallen. In geval de wijk of buurt van het bedrijf onbekend is, wordt dit bedrijf alleen op gemeentelijk niveau meegeteld. De onderverdeling naar sectoren is alleen vermeld bij 20 of meer bedrijven per buurt.

a_bedv: Bedrijfsvestigingen totaal [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

bed_act: Bedrijfsvestigingen naar activiteit

a_bed_a: A Landbouw, bosbouw en visserij [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

a_bed_bf: B-F Nijverheid en energie [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

a_bed_gi: G+I Handel en horeca [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

a_bed_hj: H+J Vervoer, informatie en communicatie [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

a_bed_kl: K-L Financiële diensten, onroerend goed [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

a_bed_mn: M-N Zakelijke dienstverlening [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

a_bed_ru: R-U Cultuur, recreatie, overige diensten [aantal]

Het betreft voorlopige cijfers.

mot: Motorvoertuigen

De motorvoertuigen betreffen personenauto's, bedrijfsauto's en motortweewielers op 1 januari.

Aanhangwagens en opleggers zijn niet meegerekend.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek van de Motorvoertuigen. Deze gegevens zijn gebaseerd op de kentekenregistratie van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW). Met behulp van deze registratie zijn tellingen gemaakt van alle voertuigen met actuele, houderschapsplichtige kentekens die op 1 januari in het kentekenbestand voorkomen.

Het aantal geregistreerde motorvoertuigen is inclusief voertuigen van lease- en verhuurbedrijven.

Deze motorvoertuigen staan geregistreerd op het adres van het lease- of verhuurbedrijf. De motorvoertuigen die staan ingeschreven op postbusadressen zijn niet meegeteld bij de aantallen van de wijken en buurten, maar wel in de gemeentelijke totalen. De wijken en buurten tellen daarom niet altijd op tot gemeenten. De gemeentelijke totalen komen overeen met de Regionale Kerncijfers Nederland.

mot_pau: Personenauto's

a_pau: Personenauto's totaal [aantal]

Het aantal motorvoertuigen voor personenvervoer over de weg, exclusief brom en motorfietsen, met maximaal negen zitplaatsen (met inbegrip van de bestuurdersplaats).

Hieronder vallen:

- a) personenauto's
- b) bestelwagens ontworpen voor en voornamelijk gebruikt voor het vervoer van reizigers,
- c) taxi's,
- d) huurauto's
- e) ziekenwagens,
- f) campers.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

pau_lft: Personenauto's; leeftijd

a_lftj6j: Personenauto's; jonger dan 6 jaar [aantal]

Het aantal personenauto's van jonger dan 6 jaar. Deze leeftijd is afgeleid van het bouwjaar van het voertuig.

a_lfto6j: Personenauto's; 6 jaar en ouder [aantal]

Het aantal personenauto's van 6 jaar en ouder. Deze leeftijd is afgeleid van het bouwjaar van het voertuig.

pau_bst: Personenauto's; brandstoftype

a_bst_b: Personenauto's; brandstof benzine [aantal]

Het aantal personenauto's rijdend op benzine. Benzine is een mengsel van koolwaterstof dat wordt gebruikt als brandstof voor benzinemotoren.

a_bst_nb: Personenauto's; overige brandstof [aantal]

Het aantal personenauto's met overige brandstof. Hieronder vallen: diesel, LPG, elektriciteit (incl. Hybride), waterstof, alcohol en CNG.

g_pau_hh: Personenauto's per huishouden [per huishouden]

Het aantal personenauto's per (particulier) huishouden op 1 januari. De personenauto's worden regionaal ingedeeld met behulp van de kentekenregistratie. Personenauto's die geregistreerd staan op het adres van het lease- of verhuurbedrijf vertekenen daarom de autodichtheid per huishouden.

Het aantal personenauto's per huishouden is vermeld bij minimaal 50 huishoudens en bij een waarde van maximaal 2,5 personenauto's per huishouden.

g_pau_km: Personenauto's naar oppervlakte [per km²]

Het aantal personenauto's per km² land op 1 januari. De personenauto's worden regionaal ingedeeld met behulp van de kentekenregistratie. Personenauto's die geregistreerd staan op het adres van het lease- of verhuurbedrijf vertekenen daarom de autodichtheid per oppervlakte.

Het aantal personenauto's naar oppervlakte is vermeld als ook het aantal personenauto's per huishouden is gepubliceerd. Dat is bij minimaal 50 huishoudens en bij een waarde van maximaal 2,5 personenauto's per huishouden.

a_bau: Bedrijfsmotorvoertuigen [aantal]

Het aantal bestelauto's, vrachtauto's, trekkers (motorvoertuigen ingericht voor het trekken van opleggers), speciale voertuigen (bedrijfsauto's voor bijzondere doeleinden zoals bijvoorbeeld brandweerauto's, reinigungsauto's, takelwagens) en autobussen op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

a_m2w: Motortweewielers [aantal]

Het aantal motorrijwielen, scooters, motorcarriers en motorinvalidenwagens met een motorrijwielkentekenbewijs op 1 januari.

De cijfers zijn afgerond op vijftallen.

vrz: Nabijheid voorzieningen

Locatie die bezocht kan worden door personen. De locatie sluit aan bij het gebruik in het dagelijks leven.

De afstand tot een voorziening is berekend over verharde, door auto's te gebruiken wegen, dus niet over fiets- en voetpaden. Overtochten via veerboten zijn hierbij inbegrepen. Er wordt geen rekening gehouden met éénrichtingsverkeer en overige inrijverboden van toegangswegen tot rijks- of provinciale wegen.

g_afs_hp: Afstand tot huisartsenpraktijk [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

g_afs_gs: Afstand tot grote supermarkt [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde grote supermarkt, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Grote supermarkt:

Winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m2.

g_afs_kv: Afstand tot kinderdagverblijf [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde kinderdagverblijf, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

Kinderdagverblijf:

Plaats waar kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen.

Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

vrz_bao: Basisonderwijs

Het basisonderwijs omvat naast de reguliere basisscholen ook de scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters. Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen.

De cijfers vermeld bij het jaar:

- 2014 betreffen schooljaar 2013/'14;

De cijfers zijn gebaseerd op het adressenbestand van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met vestigingen van basisscholen. Als bekend is dat er onderwijs gevolgd kan worden op een dependance en dit een effect heeft van meer dan 500 meter op de berekende gemiddelde afstand, zijn deze gegevens van de buurten en wijken aanvullend geheim gemaakt.

g_afs_sc: Afstand tot school [km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde school, berekend over de weg.

De gemiddelde afstand is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

g_3km_sc: Scholen binnen 3 km [aantal]

Het gemiddeld aantal scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Het gemiddelde aantal is opgenomen wanneer van 90 procent of meer van de inwoners in de buurt de exacte ligging (x,y-coördinaat) van het adres kon worden vastgesteld. Daarnaast geldt dat het gemiddelde alleen is vermeld bij minimaal 10 inwoners per buurt.

opp: Oppervlakte

Voor de bepaling van oppervlaktecijfers is voor de gemeentegrenzen gebruik gemaakt van het digitale gemeentegrenzenbestand van het Kadaster en voor de wijk- en buurtgrenzen binnen de gemeenten van het digitale wijk- en buurtgrenzenbestand van het CBS.

Het bestand Burgerlijke gemeentegrenzen van het Kadaster wordt gebruikt als basis voor de gemeentegrenzen.

Vanwege kleine grensverschillen tussen beide gemeentegrenzen-bestanden zullen daarom kleine afwijkingen in oppervlakte voor bijna alle gemeenten gerapporteerd worden, ook voor gemeenten waarvan de gemeentegrenzen niet officieel gewijzigd zijn.

Met totale oppervlakte per gemeente wordt de oppervlakte inclusief het gemeentelijk ingedeeld buitenwater bedoeld. Bij oppervlaktecijfers over wijken en buurten is de oppervlakte land en water opgenomen exclusief buitenwater. Door dit laatste kan de optelling van de wijken of buurten verschillen met de gepubliceerde totalen per gemeente. Deze verschillen doen zich vooral voor bij kustgemeenten.

a_opp_ha: Oppervlakte totaal [ha]

De totale oppervlakte is de som van de oppervlakten water en land in hele hectaren (ha.).

a_lan_ha: Oppervlakte land [ha]

De oppervlakte land is bepaald door het meest recente digitale bestand Bodemgebruik te combineren met het digitale bestand van gemeente-, wijk- en buurtgrenzen.

Voor het jaar 2014 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2010.

De oppervlakte land wordt uitgedrukt in hele hectaren (ha.).

a_wat_ha: Oppervlakte water [ha]

Oppervlakte water omvat zowel binnen- als buitenwater. Tot binnenwater wordt gerekend alle water niet onderhevig aan getijden en breder dan 6 meter, zoals het IJsselmeer, Markermeer, Randmeren, sloten, rivieren, kanalen en dergelijke. Onder het buitenwater valt alle water onderhevig aan getijden, zoals de Waddenzee, Oosterschelde, Westerschelde en het gemeentelijk ingedeelde gedeelte van de Noordzee.

De oppervlakte water is bepaald door het meest recente digitale bestand Bodemgebruik te combineren met het digitale bestand van gemeente-, wijk- en buurtgrenzen.

Voor het jaar 2014 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2010.

Het buitenwater is alleen op gemeenteniveau vermeld, water per wijk of buurt bestaat alleen uit binnenwater. De oppervlakte water wordt uitgedrukt in hele hectaren (ha.).

bod: Bodemgebruik

Het bodemgebruik in Nederland op 1 januari, uitgedrukt in hele hectaren (ha.) en als percentage van de oppervlakte land. Bij het maken van de indeling van gemeenten in wijken en buurten wordt de oppervlakte buitenwater buiten beschouwing gelaten.

Voor het jaar 2014 is uitgegaan van het bestand Bodemgebruik 2010. Aangezien de regionale indelingen in Nederland jaarlijks kunnen wijzigingen en de land-watergrens ook aan verandering onderhevig is, kunnen er onnauwkeurigheden in de cijfers zitten.

bod_ste: Stedelijk bodemgebruik

Tot stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: verkeersterrein, bebouwd terrein, semi-bebouwd terrein en recreatieterrein.

ste_ha: In hectare land

a_ha_st: Stedelijk bodemgebruik totaal [ha]

Tot stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: verkeersterrein, bebouwd terrein, semi-bebouwd terrein en recreatieterrein.

ste_ha_t: Naar type terrein

a_ha_vt: Verkeersterrein [ha]

Terrein in gebruik voor spoor-, weg- en vliegverkeer.

a_ha_bt: Bebouwd terrein [ha]

Terrein in gebruik voor wonen, werken, winkelen, uitgaan, cultuur en openbare voorzieningen.

a_ha_sbt: Semi-bebouwd terrein [ha]

Terrein met een zekere mate van verharding, dat niet in gebruik is als verkeersterrein of bebouwd terrein.

a_ha_rt: Recreatieterrein [hectare]

Terrein bestemd voor recreatief gebruik.

ste_pc: In percentage

p_pc_st: Stedelijk bodemgebruik totaal [%]

Tot stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: verkeersterrein, bebouwd terrein, semi-bebouwd terrein en recreatieterrein.

ste_pc_t: Naar type terrein

p_pc_vt: Verkeersterrein [%]

Terrein in gebruik voor spoor-, weg- en vliegverkeer.

p_pc_bt: Bebouwd terrein [%]

Terrein in gebruik voor wonen, werken, winkelen, uitgaan, cultuur en openbare voorzieningen.

p_pc_sbt: Semi-bebouwd terrein [%]

Terrein met een zekere mate van verharding, dat niet in gebruik is als verkeersterrein of bebouwd terrein.

p_pc_rt: Recreatieterrein [%]

Terrein bestemd voor recreatief gebruik.

bod_nste: Niet-stedelijk bodemgebruik [ha]

Tot niet-stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: agrarisch terrein en bos en open natuurlijk terrein.

nste_ha: In hectare land

a_ha_nst: Niet-stedelijk bodemgebruik totaal [ha]

Tot niet-stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: agrarisch terrein en bos en open natuurlijk terrein.

nste_hat: Naar type terrein

a_ha_at: Agrarisch terrein [ha]

Terrein in gebruik voor glastuinbouw, of als grasland, tuinland, bouwland of boomgaard.

a_ha_bnt: Bos en open natuurlijk terrein [ha]

Terrein in gebruik als bos, als droog of als nat open natuurlijk terrein.

nste_pc: In percentage**p_pc_nst: Niet-stedelijk bodemgebruik totaal [%]**

Tot niet-stedelijk bodemgebruik worden de volgende categorieën bodemgebruik gerekend: agrarisch terrein en bos en open natuurlijk terrein.

nste_pct: Naar type terrein**p_pc_at: Agrarisch terrein [%]**

Terrein in gebruik voor glastuinbouw, of als grasland, tuinland, bouwland of boomgaard.

p_pc_bnt: Bos en open natuurlijk terrein [%]

Terrein in gebruik als bos, als droog of als nat open natuurlijk terrein.

pst: Postcode**pst_mvp: Meest voorkomende postcode [code]**

Meest voorkomende numerieke postcode in een buurt, op grond van het aantal adressen in het Geografisch Basisregister (GBR, definitieve versie) per 1 januari.

pst_dekp: Dekkingspercentage [code]

Indicatie (in zes klassen) van het percentage adressen in een buurt met de meest voorkomende postcode. Dit percentage is ontleend aan het Geografisch Basisregister (GBR, definitieve versie).

De volgende klassenindeling is gehanteerd:

- 1: > 90% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 2: 81-90% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 3: 71-80% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 4: 61-70% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 5: 51-60% van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode;
- 6: 50% of minder van de adressen heeft dezelfde vermelde numerieke postcode.

ste: Stedelijkheid**ste_mvs: Mate van stedelijkheid [code]**

Op grond van de omgevingsadressendichtheid is aan iedere buurt, wijk of gemeente een stedelijkheidsklasse toegekend. De volgende klassenindeling is gehanteerd:

- 1: zeer sterk stedelijk $\geq 2\ 500$ adressen per km²
- 2: sterk stedelijk 1 500 - 2 500 adressen per km²
- 3: matig stedelijk 1 000 - 1 500 adressen per km²
- 4: weinig stedelijk 500 - 1 000 adressen per km²
- 5: niet stedelijk < 500 adressen per km²

ste_oad: Omgevingsadressendichtheid [per km2]

De omgevingsadressendichtheid (OAD) van een buurt, wijk of gemeente is het gemiddeld aantal adressen per vierkante kilometer binnen een cirkel met een straal van één kilometer op 1 januari.

De OAD beoogt de mate van concentratie van menselijke activiteiten (wonen, werken, schoolgaan, winkelen, uitgaan etc.) weer te geven. Het CBS gebruikt de OAD om de stedelijkheid van een bepaald gebied te bepalen.

Voor de berekening hiervan wordt eerst voor ieder adres de OAD vastgesteld. Daarna is het gemiddelde berekend van de omgevingsadressendichtheden van alle afzonderlijke adressen binnen het beschouwde gebied. De adressen zijn afkomstig uit het Geografisch Basisregister van het betreffende jaar (definitieve versie). Dit register bevat alle adressen van Nederland die zijn voorzien van een postcode, gemeentecode en wijk- en buurtcode.

De gemeentelijke OAD in deze publicatie wijkt af van de gemeentelijke OAD in de Regionale Kerncijfers Nederland (RKN). In deze laatste publicatie wordt de OAD berekend zonder gegevens over de nieuwe adressen van het betreffende kalenderjaar. Het gemeentelijk cijfer van de OAD in deze publicatie komt overeen met de definitieve OAD in de publicatie Maatstaven ruimtelijke gegevens Financiële verhoudingswet (Fvw).

Door gebruik van BAG-coördinaten zal het gemeentelijk cijfer 2014 van de OAD afwijken van de definitieve OAD in de publicatie Maatstaven ruimtelijke gegevens Financiële verhoudingswet (Fvw) waarvoor met ingang van 2015 de BAG toegepast zal worden. Zie de methodebeschrijving in de tabeltoelichting.

Overig

ind_wbi: Indelingswijziging wijken en buurten [code]

Deze indicator geeft per wijk en buurt aan of de cijfers uit deze tabel zonder problemen kunnen worden gekoppeld aan en vergeleken met de cijfers van een jaar eerder, of dat er wijzigingen in de Wijk- en Buurtindeling zijn waardoor dit niet kan. Detailinformatie over wijzigingen in de Wijk- en Buurtindeling kan worden verkregen door de wijk- en buurtkaart van twee opeenvolgende jaren met elkaar te vergelijken.

De indicator kent drie mogelijke waarden:

- 1: De codering en afbakening van deze wijk/buurt is ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Het is wel mogelijk dat een naamswijziging heeft plaatsgevonden. De cijfers kunnen worden gekoppeld en vergeleken met die van het voorgaande jaar.
- 2: De codering van de wijk/buurt is veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. De afbakening is ongewijzigd. Om te kunnen koppelen met cijfers van het voorgaande jaar zal eerst moeten worden achterhaald wat de codering van het voorgaande jaar was. Is de koppeling eenmaal geslaagd dan kunnen de cijfers alsnog met elkaar worden vergeleken.
- 3: De afbakening van de wijk/buurt is veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit kan gepaard zijn gegaan met een gewijzigde codering. De cijfers kunnen niet zonder meer worden vergeleken met die van het voorgaande jaar. Verschillen kunnen immers samenhangen met de verandering in de afbakening van de wijk of buurt.

Voor een wijk of buurt wordt alleen een wijziging in de afbakening geconstateerd wanneer een grens circa 5 meter of meer is verlegd. Kleinere grenswijzigingen worden niet als significant beschouwd.